

УДК 168.522+241.51

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.49.7>

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР ПРОБЛЕМИ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Олександр Коломієць

Інститут філософії імені Григорія Сковороди

Національної академії наук України,

відділ філософської антропології

вул. Трьохсвятительська, 4, 01001, м. Київ, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-0336-200X>

У статті досліджується сутність поняття «Гібридна війна», визначається її мета та засоби дії. Надаються певні рекомендації щодо протидії загрозам які несе гібридна війна. Окреслюються загальні контури методик які були б адекватними гібридним загрозам для соціуму. Розгляд проблем що постають у зв'язку з гібридною війною ведеться як на рівні конкретних пропозицій для введення у військові формування, так і на загальному – рекомендацій по реформуванню державних інституцій та майбутньому реформуванню армії. Робиться спроба розробки концепції «Теорії перемоги» для України в гібридній війні нав'язаній Російською Федерацією. Задля цього «Перемога» розділяється на декілька аспектів кожен з яких розглядається окремо й аналізується реальність його досягнення та шляхи до цього. Аналізуються відмінності американського підходу до розробки протидії «гібридним загрозам» і українського. На цій основі пропонуються реальні кроки, щодо поліпшення ситуації пов'язаної з «гібридними загрозамі». В якості методології протидії гібридним загрозам висувається гіпотеза застосування поведінкових патернів заснованих на «Лицарському кодексі честі». Окрім видимих, ця методологія здатна протистояти й прихованим загрозам які несе гібридна війна, як то посилення рівня недовіри як у середині суспільства, так і у міждержавних відносинах. Виходячи з розробки «Теорії перемоги» у гібридній війні, наводиться гіпотеза визначення терміна «поразка» у гібридній війні. Підсумовуючи все наведене вище, визначається суть гібридної війни. Й на основі цього, надаються рекомендації щодо практичних дій покликаних допомогти завершити цю гібридну війну гідною та якнайменш кровавою нашою перемогою.

Ключові слова: гібридна війна, теорія перемоги у гібридній війні, поразка у гібридній війні, Лицарський кодекс честі, довіра.

Метою будь-якої справедливої війни, втім як і миру, є побудова більш досконалого світу. Проблема полягає в різних баченнях відносно збільшення цієї досконалості, і що нею вважати. Аналізуючи маніфести, які лунають з російських пабліків щодо відновлення справедливості й повернення до біполярного світу з зонами впливу прийнятими на «Ялтинській конференції» 1945 року, можна визначити реваншистський характер гібридної війни, яку РФ почала проти України ще у 2011 році (торгівельні війни), в основі якої лежить ресентимент.

Гібридна війна наразі є новим явищем, до того ж таким, що активно розвивається, і світові військові аналітики наразі займаються її вивченням.

Об'єктом дослідження в даній статті виступає буття людини. Предметом є гібридність як нова форма людського буття і її виявлення у війні.

Шукаючи відповідь на питання, як протидіяти загрозам гібридної війни, військові експерти намагаються дати визначення тому, цьому новому явищу. Американські експерти

зазначають що гібридна війна – це не лише асиметрична війна, це явище більш широке і воно включає асиметричність, але не вичерпується нею [1]. Вона включає і політичні, і економічні, і інформаційні (ідеологічні), і військові дії направлені на досягнення власної політичної волі у відносинах між різними соціальними суб'єктами світу.

Ми б дали таке філософське визначення гібридній війні – як нові форми буття в якому військові, і не тільки, загрози поєднуючись з тотальною невизначеністю того що несе загрозу та цінностями буденного виміру людського буття, створюють нову «Гібридну реальність» в якій тривога, як екзистенціал буденного буття підсилюючись наближається до стану паніки, ба навіть жаху, а відтак, насильно переносить людину у граничну ситуацію, яка з часом може постати граничним буттям.

Метою гібридної війни, на нашу думку є, збільшення політичної влади та контроль над територією, державними інституціями, ідеологією та соціумом. Завдання що вирішує гібридна війна – створення внутрішніх протиріч в середині об'єднаних зони впливу.

Слід зазначити, що перемога у гібридній війні і мета гібридної війни суть різні речі. Так, вихід на границі України 1991 року означатиме досягнення мети, але це не припинить війну, а відтак не являтиметься перемогою. Теоретики війни зараз працюють над пошуком критеріїв які б могли дати визначення, що є перемогою у гібридній війні. В загальних рисах – це примус агресора припинити гарячу фазу війни й змінити подальші плани щодо її продовження.

Найбільш актуальною темою вони називають пошук відповіді на питання: «Що вважати за перемогу?», – а відтак, розробку теорії перемоги. Для цього, на нашу думку, як мінімум, слід визначитись з концепцією розвитку країни й запропонувати соціуму стратегічні цілі її розвитку. В українських реаліях чіткого визначення цих цілей не існує. Розвиток країни в Україні визначається: Законом України «Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року» прийнятий у 2018 р. [3] і законом «Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору)» [4], тобто останні 4 роки цим питанням на державному рівні в країні ніхто не займався і що буде являться нашою перемогою, є доволі туманним загальним уявленням.

Перемога, за Клаузевіцем, може бути досягнута двома шляхами або долаючи засоби ведення війни, або ламаючи волю [5]. Для України, найбільш вірогідним задля досягнення успіху, нам бачиться 2-й варіант. Задля цього, нам бачиться ефективним використання активів залякування населення.

Інший варіант, такий як вплив на населення РФ через соц. мережі буде малоефективним через абстрактний характер присоромлення більшості росіян, їх низький моральний поріг та пануючий у пострадянській культурі масовій безвідповідальності й байдужості.

Концепція гібридних війн, в «Теорії перемоги» яку розробляють американські фахівці, не передбачає вирішальної перемоги як «1-ї мети»; ігноруючи її, експерти вказують на так звану «2-гу мету» – довгострокові політичні дивіденди від перемоги і «3-тю мету» – вплив на когнітивну й моральну сфери населення противника [2]. А відтак, на нашу думку, перемогою/поразкою у гібридній війні буде не фактична перемога/поразка, а те, що про неї будуть говорити ЗМІ, пабліки та соц. мережі. Протидією 3-й меті, архетипічним для українців є гумор. Прикладів тому в історії української культури можна найти безліч: 1-й твір українською мовою – поема І. Котляревського «Енеїда», твори С. Руданського, картини І. Рєпіна «Запорожці пишуть листа турецькому султану, Ю. Бранта «Привітання степу», й т.і. Тобто механізми протидії «3-й меті» гібридної війни в культурі українського народу вже існують, слід лише за ними спостерігати й можливо, дещо підсилувати та скоординувати.

Тобто, «Гібридна Війна» становить предмет вивчення для психології та філософії. Й тому, задля протидії цим аспектам загрози з боку ворога, вважаємо за необхідне, підсилити роботу військових психологів та фахівців по роботі з особовим складом, а саме: слід прояснити аспект розуміння самоідентичності та тих конкретних цінностей які ми відстоюємо (не свобода, демократія і конституційний обов'язок, а місце де ти живеш й куди ти можеш завжди повернутися, родини, дружини, батьків, дітей, оселі). Але бійці повинні відчувати турботу про себе й захищеним свій «тил».

Особливу увагу слід звернути на «2-тю мету» – довгострокові політичні плани, а саме, примушення РФ змінити, або відкласти їхні плани та нав'язати їм свої. Для цього й потрібні перемоги у військових кампаніях, зміщення фокусу уваги на інші напрямки через створення проблем всередині російського суспільства (Північний Кавказ, Татарстан, далекий Схід (автономія)), або на ділянках кордону з іншими державами (Придністров'я, Абхазія, Курильські острови, далекий Схід (Китай), Калінінградська обл., Карелія).

Тактика відповіді на гібридні загрози повинна будуватися на границі між партизанською війною та терористичними операціями по залякуванню населення. До неї слід включати асиметричні відповіді включно з партизанськими методами ведення війни такими як засідки, не пряме наведення арт. ударів підриви колій, штабів, складів б/к чи баз ПММ; та дронів атаки вглиб території РФ. І як наслідок – розгортання власного виробництва дронів. Бажано, різних типів: літакового, коптерного, надводного і підводного. Задіювати слід, окрім регулярних військ ще й нерегулярні утворення, громадян РФ як відкрито, так і в темну, та криміналітет. А відтак, навчання серед бійців слід проводити не лише «класичним» військовим професіям, а й диверсійній роботі. Натомість не можна відмовлятися і від класичного варіанту ведення війни, оскільки це дозволяє завдавати цілеспрямовані удари по зкупченням ворожих сил і не витрачати час і зусилля на пошук нових цілей. Окрім того, це зв'язуватиме дії ворога і дозволить його контролювати. Іншим аспектом є використання військових для збереження основи до якої будуть приєднуватися нерегулярні військові утворення для проведення операцій у ключових пунктах оборони ворога. Після чого, нерегулярні утворення розосередяться до наступних операцій у місцевому населенні.

Але існує суттєва різниця між американським підходом до розробки стратегій протидії гібридним загрозам і майбутнім українським. Україна, на відміну від США, знаходиться в положенні слабшого, тому для нас, в цій війні, слід розробляти «гібридні» стратегії в яких поєднуються засоби ведення війни з позицій противників США: Хезболи (не Ізраїлю), В'єтнаму і т.і., з ідеалами і цінностями Західного Світу. Використовуючи стратегії ведення війни на позиціях слабшої сторони, слід уважно ставитись до вибору назв своїх дій остільки, оскільки по факту війна має вестись використовуючи партизанські методи на межі з терористичними, а тому використання страху цивільного населення перед нічними прильотами дронів не слід називати «терористичними атаками», хоча по факту вони такими й можуть являтися.

Гібридна війна не є сталим явищем. Вона змінюється і змінюючись розвивається. Тому, перш за все, слід організувати спеціальний орган, а ще краще не один, при Генеральному штабі який би займався відслідковуванням та прогнозуванням можливого використання гібридних методів та інструментів впливу й надавав рекомендації щодо протидії їм.

У період «Холодної війни» 1980 років, колективний захід створив цілу мережу інститутів призначених захистити його від агресії СРСР. Аналогічний орган вже створений у 2017 р. в ЄС, це «Європейський центр з протидії гібридним загрозам». Його метою є дослідницька робота. та організація спільних навчань і покращення способів обміну інформацією.

Ще більш важливим є пошук відповіді на питання: «Як перевести «перемогу» у гібридній війні у конкретні політичні блага?»

Ми вважаємо, що гібридну війну між РФ та Україною слід сприймати не лише як загрозу існуванню держави та етносу, окрім цього це ще й нові можливості. Можливість відірватись від сучасної «російської імперії» і увійти до Західного Світу. Частково, цей аспект вже реалізувався, але задля його завершення, слід спочатку проаналізувати в чому ми глибинно відрізняємося за психотипом від людини Західного Світу, чому вони нас не сприймають, а потім зробивши висновки, почати реалізовувати світоглядні зміни. Й надалі, беручи за основу західний тип світогляду, розробити концепцію державного розвитку яку і наслідувати.

Перш за все слід усвідомити, що шансів у без'ядерної, меншої і слабшої України перемогти в класичному варіанті, з підписанням акту капітуляції, ядерну, більшу, сильнішу і численішу за населенням РФ – мало ймовірно. Перемогою для України, на нашу думку, можна буде вважати примушення РФ відмовитись від своїх планів щодо поглинання України та вступ України до НАТО, або ж до нового, ще не створеного міжнародного воєнного альянсу.

Наступним проблемним моментом в гібридній війні на думку американських експертів, є реакційність [1]. Хотілося б доповнити цю думку: ...й запізнення при формуванні відповідних заходів та неможливість протидії тотальній брехні у формуванні суспільної думки.

Не можна не погодитись з значно ширшою думкою акад. В. Горбуліна в тому, що ключовою проблемою, є ретроспективний підхід, «майже без проєкції у майбутнє. У своїй основі він (ретроспективний підхід) апелює до кількох простих ідей: звичний нам світовий порядок усе ще існує; нічого іншого на його місці вже бути не може; те, що залишилося, має бути збережене за будь-яку ціну» [7], – що не відповідає дійсності. Світовий порядок агресією 2014 року було порушено, міжнародне право – не працює, а міжнародні організації які б мали слідувати за його дотриманням вже 9 років шукають засоби його відновлення та протидії гібридним атакам. Це є ще однією причиною створення «Державного/міждержавного аналітичного центру протидії гібридним загрозам».

Концепція визначення перемоги в якій показником є знищення армії противника, в гібридній війні не є актуальною оскільки противник може мати собі за мету не перемогу над армією (випадок з Україною), а примушення до прийняття своєї волі. До того ж мобілізаційний потенціал РФ значно вищий за український, а йти у наступ, де втрати прогноуються значно більшими слід саме українцям. Тож перемагати Україна повинна внаслідок зламування волі у росіян продовжувати війну.

Українські дослідники Пирожков С. і Хамітов Н., наголошують що: «Збереження і розвиток цивілізаційної суб'єктності будь-якої країни є головним критерієм перемоги у будь-якій війні» [9], – на нашу думку, це твердження є необхідною, але недостатньою умовою перемоги. Хотілося б поставити таке питання: «Чи можна вважати перемогою збереження України в межах декількох областей зі збереженням її суб'єктності?», – і одразу ж відповідаючи на це питання, ми наголосимо, що звичайно ж ні! А тому, вважаємо за необхідне доповнити думку вчених фразою: «Збереження і розвиток цивілізаційної суб'єктності щонайменше у міжнародно визнаних границях».

Гібридні атаки не передбачають використання моральних чинників і використовуються не лише на театрі бойових дій, а й будь де. А гібридна війна – це нове явище, відносно якого Західний Світ не встиг розробити й опрацювати механізми протидії. Наступним аргументом є те, що однією з базових цінностей Західного Світу є «Категоричний

імператив», тому ми вважаємо доцільним запропонувати асиметричну відповідь гібридним атакам засновану на базі принципів «Лицарського кодексу честі», принаймні повсюдно це декларувати.

Такий напрямок думки підтримується і американськими воєнними теоретиками, які прийшли до висновку, що протидіяти гібридним загрозам можна через чесні та прозорі відносини між цивільною адміністрацією та військовим керівництвом й між народом та його міжнародними партнерами [1]. До схожих висновків дійшов і український вчений В. Горбулін: «...в усіх критично важливих для України питаннях... слід намагатися виходити ... з чесної і об'єктивної оцінки реальності» [7]. Звідси випливає, що доречним будуть всебічне висвітлення аморальності поведінки супротивника.

Ще однією неявною загрозою яка виникає в наслідок гібридної війни і якій слід приділити увагу, на думку американських аналітиків є затягування конфлікту, а гібридний характер передбачає довготривалий конфлікт, що кінець-кінцем призведе до зменшення рівня довіри як у горизонтальних, так і на вертикальних відносинах всередині суспільства, наслідком чого, неодмінно стане розчарування та деморалізація. Ключовим тут є факт розсіювання волі до перемоги через довгий час впливу на свідомість.

Зменшити наслідки послаблення рівня довіри також призвані чесні і прозорі відносини. Але підсилити їх надавши сакрального контексту здатен сучасний варіант «Лицарського кодексу честі».

Тлом для цього можуть слугувати християнські ордени протестантської Європи. (Тому ми вище наголошували на більш тісному співробітництві з Британією, як політичним осередком європейського протестантизму). Це важливо для формування позитивного іміджу у післявоєнних відносинах з партнерами, а відтак, реалізації довгострокових політичних цілей, як наслідку перемоги у гібридній війні.

З урахуванням сьогоденних реалій, на тлі страху перед РФ країн Східної Європи, в Україні з'являється унікальна можливість побудувати стосунки з Західним Світом на основі довіри. Для цього, всередині суспільства потрібно вбудовувати й робити модними такі шаблони поведінки, які б всіляко засуджували обман, наживу та лицемірство, й навпаки, пропагували чесні і прозорі взаємовідносини. Й висвітлювати це пересічним громадянам Західного Світу.

Довіра являтиметься сильним інструментом здатним протидіяти багатьом, якщо не всім викликам пов'язаним із гібридною війною. Як зазначає В. Горбулін: «Сьогодні основний напрям формування довіри слід зосередити навколо проблеми безпеки, оскільки ризики втратити суверенітет і незалежність зростають експонентно. Тому для країн Балто-Чорноморського регіону оптимальний шлях розвитку – єдність і підвищена активність у сферах міжнародних відносин, безпеки, економіки, енергетики та інформаційної політики» [8].

Перемога можлива лише у внутрішній єдності. В громадянському суспільстві така єдність досягається через відновлення довіри між владою і народом, а в армії – через відновлення довіри між командним складом і бійцями.

Подібну думку ми знаходимо і у В. Горбуліна: «Наша єдність життєво важлива для досягнення позитивного результату й набуття консолідованої суб'єктності в новому світі. І запорука цього – рішуча відмова від принципу «чим ми корисні одне для одного» на користь підходу «чого ми можемо досягти разом». «І далі ... «І останнє: ця думка не нова, але як ніколи сучасна. Криза – це завжди ризик. І її фіналом може бути або крах, або поява нового шансу» [8].

Зворотною стороною перемоги є поразка, тому військові експерти США окрім розробки «Теорії перемоги» також відзначають необхідність прояснення питання «Що ж

вважати поразкою?» [1]. На нашу думку, задля уникнення плутанини і запобігання різного роду маніпуляціям поразкою слід вважати будь-який результат війни досягнутий стороною яка не отримала перемоги, а саме, 3-ї мети – признання за поразку у морально-вольовому аспекті її визнання. І тут набуває актуальності аспект гідного поведіння з переможеним. На нашу думку, це слід робити з таких практичних міркувань:

- 1) уникнення додаткових жертв;
- 2) зменшення вірогідності появи нових ворогів;
- 3) уникнення осуду як союзників, так і співчуваючих всередині суспільства. І найголовніше – сьогоднішні вороги, можуть стати завтрашніми союзниками. Історичних прикладів тому, безліч.

Тож нам бачаться, задля перемоги у гібридній війні, Україна має почати діяти по чотирьом напрямкам:

1. Участь у створенні нових міждержавних союзів (Міжмор'є: країни Балтії, Польща, Україна, Молдова).

2. Зміцнення відносин з Британією.

3. Залучення до протистояння з РФ пострадянські республіки (основою чого робити путінське звернення до Федеральних зборів 2018 р, а саме такі його тези: ««СРСР» і «Росія» – це одне й те ж саме. І що це саме Росія втратила у 1991 р. «23,8% території, 48,5% населення, 41% валового суспільного продукту, 39,4% промислового потенціалу, 44,6% військового потенціалу у зв'язку з розділенням Збройних сил СРСР між колишніми союзними республіками») [8].

4. Налагодження відносин з російськими опозиційними рухами. Реалізовувати потрібно їх усі ці напрямки.

Підсумовуючи все вищенаведене зазначимо: **головна загроза від гібридної війни полягає у використанні таких методів атак та інструментів, які виходять за межі розуміння загрози.**

Протидіючи цим загрозам ми б рекомендували дещо конкретизувати задачі військово-службовцям ТРО, а саме: сформувати диверсійно-партизанські підрозділи з гнучкими, адаптованими до умов ведення гібридної війни способами дій (не лише бойових), а більш широкого спектру застосування, включно з виконанням бойових завдань в інформаційному та ідеологічному секторах. Маловикористовуваним нам здається ресурс ПЦУ, а саме, заклики до інших православних церков й трансляція на аудиторію православних країн наслідків війни і обговорень абсурдності війни однієї православної країни проти іншої.

А в цілому, ключем до перемоги може стати багатовекторність і комплексність впливу на формування світогляду у різних соціальних шарах противника. У військових – що вони недолугі, у пересічних цивільних – що військові аморальні (щоб не було бажання з ними себе асоціювати), а «ви до цього ніяк не причетні» і «не маєте відповідати за дії вашого керівництва», у інтелігенції – що вони є ліберальною опозицією і взагалі «за все хороше». Це створить світоглядний розкол у суспільстві який слід буде поглиблюватись накачуючись фактажем подій.

Українські науковці Пирожков С., Хамітов Н. наголошують, що: «У гібридній війні, війні без честі, немає переможців, є лише збездечені» [10, с. 97], – ми вважаємо що доведення, твердження: «Військова честь, у будь-якій війні, дасть відповідь на будь-які питання» є цивілізаційним вкладом України у розвиток сучасного Світоустрою. І хотілося б завершити цю думку висловом В. Залужного, який ми вважаємо доречним означений темі: «Як би важко нам не було, але вже точно не буде соромно» [11]. А не соромно буде тим, хто вчиняє гідно та не втратив честі.

Список використаної літератури

1. Maj. John R. Davis Jr., U.S. Army Defeating Future Hybrid Threats. The Greatest Challenge to the Army Profession of 2020 and Beyond. URL: https://web.archive.org/web/20140408040346/http://usacac.army.mil/CAC2/MilitaryReview/Archives/English/MilitaryReview_20131031_art006.pdf (дата звернення: 04.09.2023 р.)
2. Lt Co Lasica T.D. Strategic Implications of Hybrid War: A Theory of Victory. URL: <https://web.archive.org/web/20140512224859/http://www.dtic.mil/dtic/tr/fulltext/u2/a513663.pdf>, (дата звернення: 04.09.2023 р.)
3. Закон України «Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A?an=332>, (дата звернення: 04.09.2023 р.)
4. Закон про внесення змін до Конституції України щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в ЄС та НАТО. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/168096.html>, (дата звернення: 04.09.2023 р.)
5. Clausewitz C. On War. URL: <https://www.gutenberg.org/files/1946/1946-h/1946-h.htm>, (дата звернення: 04.09.2023 р.)
6. Горбулін В. Який Фенікс народиться зі згарища світової гібридної війни? URL: https://web.archive.org/web/20180630000140/https://dt.ua/internal/yakiy-feniks-naroditsya-zi-zgarischa-svitovoyi-gibridnoyi-viyni-259112_.html, (дата звернення: 04.09.2023 р.)
7. Горбулін В. Вулканічний синдром. URL: https://web.archive.org/web/20181230084510/https://dt.ua/internal/vulkanichniy-sindrom-280772_.html, (дата звернення: 04.09.2023 р.)
8. Горбулін В. Криза довіри: у пошуках нового фундаменту стійких альянсів. URL: https://dt.ua/internal/kriza-doviri-u-poshukah-novogo-fundamentu-stiukih-alyansiv-272302_.html, (дата звернення: 04.09.2023 р.)
9. Пирожков С. Хамітов Н. Війна і мир в Україні: шляхи до реальної перемоги і розвитку. / Вісник Національної академії наук України. № 9 (2022): URL: <https://visnyk-nanu.org.ua/ojs/index.php/v/article/view/1665>, (дата звернення: 04.09.2023 р.)
10. Пирожков С. Хамітов Н. Цивілізаційна суб'єктність України: від потенцій до нового світогляду і буття людини. URL: <https://ivinas.gov.ua/publikatsiji/novi-vydannia-institutu/si-pyrozhkov-nv-khamitov-tsyvilizatsiina-subiektnist-ukrainy-vid-potentsii-do-novoho-svitohliadu-i-buttia-liudyny.html>, (дата звернення: 04.09.2023 р.)
11. Головнокомандувач ЗС України. Звернення до командирів від 7 березня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/CinCAFU/posts/262668686028624>, (дата звернення: 04.09.2023 р.)

THE SOCIOCULTURAL DIMENSION OF THE HYBRID WARFARE ISSUE**Oleksandr Kolomiets**

*Hryhorii Skovoroda Institute of Philosophy
of The National Academy of Sciences of Ukraine,
Department of Philosophical Anthropology
Tryokhsviatitelska str., 4, 01001, Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0003-0336-200X>*

The article explores the essence of the concept of «Hybrid Warfare», defines its purpose and means of operation. Specific recommendations are provided regarding countering the threats posed by hybrid warfare. General outlines of methodologies that would be adequate for societal hybrid threats are delineated. The discussion of problems arising in connection with hybrid warfare is conducted both at the level of specific proposals for integration into military formations and at the general level—recommendations for reforming

state institutions and future army reform. An attempt is made to develop a «Theory of Victory» concept for Ukraine in the hybrid war imposed by the Russian Federation. For this purpose, «Victory» is divided into several aspects, each of which is separately examined and analyzed for the feasibility of achievement and the pathways to it. Differences between the American approach to countering «hybrid threats» and the Ukrainian approach are analyzed. Based on this, practical steps are proposed to improve the situation related to «hybrid threats.» The hypothesis of applying behavioral patterns based on the «Chivalric Code of Honor» is put forward as a methodology for countering hybrid threats. Besides the visible aspects, this methodology is capable of resisting hidden threats posed by hybrid warfare, such as the increase in the level of distrust within society and in international relations. Building on the development of the «Theory of Victory» in hybrid warfare, a hypothesis for defining the term «defeat» in hybrid warfare is provided. Summarizing all of the above, the essence of hybrid warfare is determined. Based on this, recommendations are given for practical actions aimed at helping to conclude this hybrid war with our victory, as dignified and as bloodless as possible.

Key words: hybrid warfare, theory of victory in hybrid warfare, defeat in hybrid warfare, Chivalric Code of Honor, trust.